

Eu nu strivesc corola de minuni a lumii - Arta Poetica

Arta poetica este o opera literara in care autorul isi exprima propriile convingeri despre arta literara si despre aspectele esentiale ale acesteia.

Autorul isi exprima in mod direct conceptia despre poezie (principiile de creatie: elemente de laborator poetic, surse de inspiratie, teme, modalitati de creatie si de expresie; rolul social al poeziei) si despre rolul poetului (relatie poet-creatie/inspiratie; raportul poetului cu lumea sau cu divinitatea; rolul sau social).

La nivel ideatic, artele poetice se axeaza asupra doi termini: poezia si poetul. in functie de termenul care detine rolul determinant, ne aflam in fata unei arte poetice clasice (cum este poezia?) sau moderne (care este relatia poetului cu lumea si cu opera sa?).

Prima arta poetica din literature universala este "Poetica" a lui Aristotel din secolul al IV-lea i.H. in aceasta lucrare se definesc doi termini: mimesis si catharsis. Aristotel spune ca arta este MIMESIS, adica imitatiea realitatii, un joc prin care realitatea este transfigurata in functie de viziunea subiectiva a creatorului. Pentru prima data el vorbeste despre efectul purificator al artei (adica despre puterea creatiei de a anula suferinta, preocuparile individului si de a-l face sa traiasca in lumea fictiunii) -CATHARSIS.

Mai tarziu, Horatiu considera ca orice creatie exprima partea cea mai buna a personalitatii artistului.

in istoria literaturii universale, fiecare secol a adaugat idei interesante; o metamorfoza spectaculoasa a inregistrat atitudinea lirica.

"Eu nu strivesc corola de minuni a lumii" de Lucian Blaga face parte din seria artelor poetice ale literaturii romane din perioada interbelica. Poezia este asezata in fruntea primului sau volum, "Poemele luminii"(1919), si are rol de program (manifest literar), realizat insa cu mijloace poetice.

Tema poeziei o reprezinta atitudinea poetica in fata marilor taine ale Universului: cunoasterea lumii in planul creatiei poetice este posibila numai prin iubire.

Fiind o poezie de tip confesiune, lirismul subiectiv se realizeaza prin atitudinea poetica transmisa in mod direct si, la nivelul expresiei, prin marcile subiectivitatii (marci lexico-gramaticale prin care se evidentiaza eul liric): pronumele personal la persoana I singular, adjectivul posesiv la persoana I, verbele de prezent, persoana I singular, alternand spre diferentiere cu persoana a III-a; topica afectiva/cezura.

Lucian Blaga a avut o preocupare intensa pentru filozofie mai ales in legatura cu problema cunoasterii (cea paradisiaca si cea luciferica). Alternanta intre persoana I singular si persoana a III-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

a plural denota caracterul filosofic al acestei poezii, care reprezinta metaforic opozitia dintre cunoasterea luciferica ("eu") si cunoasterea paradisiaca ("altii"). Cunoasterea paradisiaca este pentru Blaga logica, rationala, in schimb ce cunoasterea luciferica nu are ca scop deslusirea misterului ci amplificarea/adancirea acestuia.

Titlul acestei poezii este o metafora revelatorie care exprima ideea cunoasterii luciferice. Pronumele personal "eu" este asezat orgolios in fruntea primei poezii din primul volum, adica in fruntea operei. Plasarea sa initiala poate corespunde influentelor expresioniste (exacerbarea eului- trasatura expresionista) si exprima atitudinea poetului filozof de a proteja misterele lumii, izvorata din iubire. Verbul la forma negativa "nu strivesc" exprima refuzul cunoasterii de tip rational si optiunea pentru cunoasterea luciferica. Metafora revelatorie "corola de minuni a lumii", imagine a perfectiunii, a absolutului, prin ideea de cerc, de intreg, semnifica misterele universale, iar rolul poetului este adancirea tainei care tine de o vointa de mister specific blagiana.

inceputul este reluat din titlu si porneste ex-abrupto. Sensul incipitului este imbogatit prin lantul metaforic si completat prin versurile finale: "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii/.caci eu iubesc/ si flori si ochi si buze si morminte". Poezia este un act de creatie, iar iubirea o cale de cunoastere a misterelor lumii prin trairea nemijlocita a formelor concrete. Poezia inseamna intuirea in particular a universalului. Metaforele enumerate surprind temele majore ale creatiei poetice, imaginate ca petalele unei corole imense care adaposteste misterul lumii: "flori" - viata/efermitate/frumosul, "ochi" - cunoasterea/contemplatia poetica a lumii, "buze" - iubirea/rostirea poetica, "morminte" - tema mortii/eternitatea.

Compozitional, poezia are trei secvente marcate, de obicei, prin scrierea cu initiala majuscula a versurilor. Pompiliu Constantinescu reduce tehnica poetica la "o ampla comparatie, cu un termen concret, de puternic imagism, si un termen spiritual de transparenta intelegere".

Prima secventa exprima concentrat, cu ajutorul verbelor la forma negativa: "nu strivesc", "nu ucid (cu mintea)" atitudinea poetica fata de tainele lumii - refuzul cunoasterii logice, rationale. Verbele se asociaza metaforei "calea mea" (destinul poetic absumat).

A doua secventa, mai ampla, se construiesc pe baza unor relatii de opozitie: eu - altii, "lumina mea" - "lumina altora".

Metaforele revelatorii ale luminii, emblematice pentru opera poetica a lui Lucian Blaga, inclusa in titlul volumului de debut, sugereaza cunoasterea sau instrumentul cunoasterii, eul liric delimitandu-se astfel de poetii de tip rationalist. Dedublarea luminii este redada prin opozitia dintre metafora "lumina altora" (cunoasterea de tip rational) si "lumina mea" (cunoasterea poetica, de tip intuitiv). Sintagmele poetice se asociaza cu serii verbale simetric antitetice: "lumina altora" "sugruma"(vraja), adica "striveste", "ucide" (nu sporeste, nu imbogateste, nu iubeste), iar "lumina mea" "sporeste"(a lumii taina), "mareste", "imbogateste", "iubeste" ; nu sugruma, nu striveste, nu ucide.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Aceasta opozitie este marcata si grafic, pentru ca versul liber poate reda fluxul ideatic si afectiv. in pozitie mediana sunt plasate cel mai scurt ("dar eu") si cel mai lung vers al poeziei ("eu cu lumina mea sporesc a lumii taina"). Conjunctia adversativa "dar", reluarea pronumelui personal "eu", verbul la persoana I singular, forma afirmativa, "sporesc a lumii taina", afirma optiunea poetica pentru un mod de cunoastere - "cu lumina mea" - si atitudinea fata de misterele lumii. Conjunctia advrsativa "dar" subliniaza diferenta dintre cele doua tipuri de cunoastere.

Finalul poeziei constituie o a treia secventa, cu rol conclusiv, desi exprimata prin raportul de cauzalitate ("caci"). Cunoasterea poetica este un act de contemplatie ("totse schimbasub ochii mei") si de iubire ("caci eu iubesc"). intreaga opera este motivata prin iubire. Sfarsitul discursului liric exprima participarea la misterul universal. Dezmarginirea este o trasatura expresionista, in acest context verbul "a iubi" capata o alta semnificatie decat la romantici, inseamna a cunoaste. Verbul capata o semnificatie metafizica, ontologica. Lirismul genereaza o emotie de tip intelectual.

Termenul "minune" devine cuvânt-cheie in discursul liric. Elementele de recurentain poezie sunt. Misterul si motivul luminii, care implica principiul contrar, intunericul. Discursul liric se organizeaza in jurul acestor cuvinte.

La nivel morfosintactic se remarca repetarea de sase ori a pronumelui personal "eu" ce sustine caracterul confesiv al operei. Verbele la timpul prezent si modul indicativ duce la conturarea prezentului etern si prezentului gnomic - eul liric este plasat intr-o relatie definita cu lumea. Optiunea poetica pentru o forma de cunoastere, de raportare a eului poetic in lume, care sta sub semnul misterului, este redata de seriile verbale antonimice. Apare o opozitie intre adjectivul posesiv "mea" si adjectivul nehotarat "altora". Conjunctia "si" confera cursivitate discursului liric si accentueaza ideile cu valoare gnomică. Prepozitia "cu", utilizata in trei pozitii, marcheaza functia sintactica de complement circumstantial instrumental - semnificand caile, mijloacele de cunoastere a luminii.

La nivel lexico-semanitic apare terminologia abstract, campul semantic al "misterului" realizat prin termeni/structuri lexicale cu valoare de metafore revelatorii: tainele, nepatrunsul ascuns, a lumii taina, intunericata zare, sfant mister, ne-nteles, ne-ntelesuri si mai mari. Opozitia lumina-intuneric releva simbolic relatia:cunoasterea poetica-cunoasterea logica. Sensul termenilor folositi este cel conotativ, limbaj metaforic. Apar cuvinte ale imaginarului poetic blagian: "luna" , "noapte", "zare", "fiori", "mister". Luna are o alta semnificatie decat la romantici. Ea nu clarifica, cu adanceste misterul.

Din punct de vedere stilistic se remarca comparatia ampla, ce se face intre termeni abstracti si concreti. Se cultiva cu predilectie metafora revelatorie, care cauta sa reveleze misterul esential pentru insusi continutul faptului, dar si metafora plasticizanta, care da oncretete faptului, fiind inasa considerata mai putin valoroasa.

La nivel fonetic sunt prezente pauze redade de cezura si de dispunerea versurilor cu masura

inegala, in functie de ritmul interior.

Prozodia este moderna: ingambamentul da fluiditate ideilor poetice. Ideiile sunt continuate dintr-unul in mai multe versuri. Masura variaza intre versul de doua silabe si el amplu. intreg discursul liric are o curgere solemna, grava.

Atitudinea poetului fata de cunoastere poate fi explicata cu ajutorul terminologiei filozofice ulterior constituite. El face distinctie intre cunoasterea paradisiaca si cea luciferica. Creatia este o rascumparare a neputintei de a cunoaste absolutul: "Omul trebuie sa fie creator, - de aceea renunt cu bucurie la cunoasterea absolutului" (Lucian Blaga, "Pietre pentru templul meu"). Optand pentru al doilea tip de cunoastere, poetul desemneaza propria "cale": adancirea misterului si protejarea tainei prin creatie.

Rolul poetului nu este de a descifra tainele lumii, ci de a le potentia prin trairea interioara si prin contemplarea formelor concrete prin care ele se infatiseaza.

Rolul poeziei este acela ca, prin mit si simbol, elemente specifice imaginatiei, creatorul sa patrunda in tainele Universului, sporindu-le.

Creatia este un mijlocitor intre eu(constiinta individuala) si lume. Sentimentul poetic este acela de contopire cu misterele universale, cu esenta lumii. Actul poetic este acela de contopire cu misterele universale, cu esenta lumii. Actul poetic converteste misterul, nu il reduce. Misterul este substanta originara si esentiala a poeziei: cuvantul originar. Iar cuvantul poetic nu inseamna, ci sugereaza.

Poezia blagiana, "Eu nu strivesc corola de minuni a lumii", este o arta poetica, deoarece autorul isi exprima crezul liric (propriile convingeri despre arta literara si despre aspectele esentiale ale acesteia) si viziunea asupra lumii. Prin mijloacele artistice, sunt redade propriile idei despre poezie (teme, modalitati de creatie si de expresie) si despre rolul poetului (raportul acestuia cu lumea si creatia, problematica cunoasterii).

Este o arta poetica moderna, pentru ca interesul autorului este deplasat de la tehnica poetica la relatia poet-lume si poet-creatie.